

ПАМ'ЯТКА «ЯК ПИСАТИ РЕЦЕНЗІЮ»

Рецензія – це відгук на певний твір (книгу, гру, фільм), призначений для складання вражень про нього у цільової аудиторії. Це невеликий (стандартний обсяг 1800-3600 знаків, одна-дві сторінки формату А4) текст, який містить огляд, розбір та аналіз твору.

- 1) Прочитайте твір (перегляньте кінофільм, відвідайте виставу), на який будете писати рецензію.
- 2) Визначте теми, що розвиває автор твору, який ви рецензуєте.
- 3) Прокоментуйте назву твору.
- 4) Висловіть свою думку про зміст твору, проблеми, які порушує автор, про ідею твору.
- 5) Напишіть, чи вважаєте ви проблеми, про які пише автор, актуальними в наш час; чи поділяєте ви точку зору автора на ці проблеми.
- 6) Розкажіть, у чому збігається чи не збігається ваше сприйняття предмета мовлення з авторським.
- 7) Відзначте мовленнєві засоби, які свідчать про своєрідність стилю автора.

КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ТВОРУ

Що можна врахувати при оцінці і аналізі твору?

Загальне враження – цільне, розрізнене, потужне, слабке, приємне, жалюгідне.

Сюжет – як логічно він зведений, чи є моменти, що не працюють на нього, чи не провисають лінії.

Розповідь – динамічна, некваплива, затягнута, загнана, рвана. Як динаміка історії відповідає жанру і задачам, які поставлені у книзі? Чи не намагається автор «керувати сюжетом», перегинаючи логіку подій задля задуму?

Герої – як докладно і достовірно вони описані, чи достатньо природна їх психологія, чи могли вони вчинити саме так у заданих обставинах? Чи симпатичні ці герої читачеві, викликають вони співчуття чи відразу?

Мова і стилістика – взагалі і в контексті задачі, що поставлена.

Достовірність взагалі і в деталях. Чи не порушуються закони природи і науки, чи носили у вказаний час такі мундири, чи розмовляли французькою у салонах, чи вірно звучить текст молитви?

Фантприпущення – в чому воно конкретно, наскільки грамотно воно сконструйовано і наскільки необхідно?

Основна думка тексту – наскільки вона етична, розумна, оригінальна? Чого саме книга навчає читача, що хоче йому сказати?

Відображення – чи вдалося авторові втілити свій задум у явній формі, чи бачить читач печери драконів чи рубку космічного корабля? Чи можна виокремити ідею автора з його тексту з першого прочитання.

Оригінальність – наскільки ідея банальна, звідки і що автор запозичив, кого цитує, пародує, перефразує? Якщо здається, що книга відкриває собою новий жанр чи напрямок – обов'язково згаємо про це.

Помилки і ляпи – ловимо бліх і показуємо їх суспільству. Звичайно, якщо ми впевнені, що автор помиляється, а не спеціально спотворює події і реалії. А ще буває що попрацював непрофесійний редактор – їх перли можна порівняти з шедеврами самих письменників.

Суспільне значення – а раптом у тексті визначені моменти, корисні, скажімо, для патріотичного виховання чи національної самосвідомості, описані складні етичні моменти і варіанти вибору.

Потрібність – чи актуальна обрана тема, чи цікава вона суспільству, на яку аудиторію розрахована.

Свої враження – сподобалося чи ні, які відчуття і думки викликало, чи захотілося придбати і залишити у домашній бібліотеці.

Не обов'язково аналізувати усі пункти, обираємо ті, які важливіші для нас у даний момент.

РЕКОМЕНДАЦІЇ, ЯК ЗАПОБІГТИ МОВНИМ ПОМИЛКАМ ПІД ЧАС НАПИСАННЯ РЕЦЕНЗІЇ

- ✓ Пам'ятай: повтори (тавтології), ужиті без стилістичної потреби, виявляють бідність твого словникового запасу.
- ✓ Із синонімічного ряду вибирай те слово, яке найкраще розкриває думку відповідно до стилю роботи.
- ✓ Вживай тільки ті слова, лексичне значення яких тобі відоме. У разі потреби користуйся тлумачним словником.
- ✓ Пам'ятай, що часте вживання тих самих слів, словосполучень, виразів знебарвлює мову, робить її стандартною, сухою.
- ✓ Стеж за побудовою тексту твору, правильно використовуй мовні засоби його організації. Перед написанням речення обов'язково перечитай попереднє (коли є потреба, то й цілий абзац, усе написане).
- ✓ Використовуй різні типи речень, намагайся уникнути одноманітності переходу від одного речення, абзацу до іншого.
- ✓ Не вдавайся до штучного прикрашання, надмірної патетики. Коли автор пише химерно, пишномовно, то пише нещиро. Пам'ятай, що веломовність веде до заміни живого слова банальними трафаретами.
- ✓ Пам'ятай, що тільки глибокі знання й тверді переконання допомагають людині мислити й висловлюватися легко, красиво, щиро.
- ✓ Пиши по-своєму, висловлюй думки самотійно, виробляй власний стиль письма.
- ✓ Упродовж викладу дотримуй єдиного стилю. Пам'ятай: вибір теми зумовлює і вибір стилю.

Використані джерела:

- 1.<http://starfort.in.ua/en/page/recenz>
- 2.https://zarlit.com/lesson/9klas_1/68.html